

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

Confederación de Sociedades Científicas de España

Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació

EUSJA

Nova carta a *La Vanguardia* en defensa del rigor científic al diari

L'ACCC, l'Asociación Española de Comunicación Científica (AECC) i la Sociedad por el Avance del Pensamiento Crítico (ARP-SAPC) responen a la carta enviada pel defensor del lector

L'ACCC, l'AECC i l'ARP-SAPC han enviat una nova carta a Josep Rovirosa, defensor del lector de *La Vanguardia*, per mostrar el seu desacord amb la justificació per part dels responsables de la secció La contra de la realització d'entrevistes i del tractament de temes que, en opinió de les tres associacions, són contraris al coneixement científic. El passat 30 de gener les tres entitats van fer arribar una primera carta al defensor del lector del diari català per mostrar la seva preocupació per la publicació d'aquest tipus d'informacions. El 5 de febrer, Josep Rovirosa va enviar la resposta a les tres associacions.

A continuació, es pot llegir aquesta nova carta.

Barcelona, 25 de febrer de 2013

Benvolgut Josep Rovirosa,

Li agraïm la seva cordial carta i al sotsdirector del Magazine que accepti les nostres crítiques. No obstant això, la resposta de l'equip de La contra ens sembla prou decebedora. No és conseqüent tenir en compte el rigor científic en certes seccions del diari i prescindir-ne en altres. Per exemple, s'acceptarien errades històriques greus en una secció que no sigui la de cultura? Probablement

no. De la mateixa manera, no es poden acceptar errades científiques greus en seccions que no són estrictament de ciència. A un periodista se li suposa un mínim de coneixement d'història, de literatura, de dret o d'economia. És urgent incorporar la ciència a aquest bagatge cultural general. Tampoc es poden donar per fets els coneixements del lector. Els diaris serveixen, entre altres coses, per proporcionar eines d'interpretació de la realitat: no és acceptable posar continguts dispars en el mateix nivell, sense més comentaris, confiant en la capacitat de discerniment del lector.

Que un personatge sigui singular, desafii convencions i tingui molts lectors pot ser motiu de pes, però no suficient per dedicar-li un dels aparadors més visibles del diari. I en tot cas, no eximeix als periodistes d'aplicar la raó, fer preguntes que qüestionen el discurs de l'entrevistat, i deixar prou clars els biaixos presents en el discurs. Les afirmacions científiques no són meres curiositats: tenen impacte en la societat, en la cultura i fins i tot en la política. No és igual dir una cosa o la contrària, així que, quan es parla d'assumptes relacionats amb la ciència, com ocorre en altres àmbits, és essencial extreure el rigor i l'esperit crític.

Esperant que les nostres reflexions resultin una contribució constructiva, li enviem una cordial salutació,

Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC)

Asociación Española de Comunicación Científica (AECC)

Sociedad para el Avance del Pensamiento Crítico (ARP-SAPC)

Les cartes precedents es poden llegir al següent enllaç: <http://bit.ly/Xx0Pj8>

Ciència entre glop i glop

Comunicadors científics participen a Barcelona en una nova edició de "Beer for science"

Rubén Permuy (ACCC). @JAgustinLopez, @nuriajar, @KdVCC, @stvfz, @Daniel_Arbos, @luis_quevedo, @Xavieriglesias, @paciencianostre, @PalomoMarta, @mmartipallares, @madeinfarreny,

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

Confederación de Sociedades Científicas de España

Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació

EUSJA

@Galenia_cat, @erreuedos, @ILScience, @isagavina, @rupermuy, són els perfils de Twitter d'algunes de les persones interessades per la ciència que van ser desvirtualitzades el passat 8 de febrer al bar 33/45 de Barcelona. Aquest local del barri del Raval va viure una nova edició del "Beer for science", una trobada informal que reuneix a comunicadors científics i d'altres persones interessades per la ciència i la seva comunicació.

Més enllà de la xarxa social de l'ocellet blau, més d'una trentena de persones van trobar-se per tal de xerrar una estona i beure alguna que altra cervesa. Per a més d'un dels assistents, els "Beer for science" són una bona oportunitat per poder veure en carn i ossos aquells contactes amb qui compartim moltes de les inquietuds professionals. Per això, molts repetim la cita que, sense cap periodicitat, té lloc de tant en tant en algun bar barceloní. Però no només els comunicadors científics o els interessats per la ciència s'hi van apropar. El programa La tarda de l'emissora de ràdio La xarxa va voler conèixer de prop en què consisteix aquest tipus d'esdeveniment i em va fer una entrevista que es pot escoltar al següent enllaç: <http://bit.ly/WeRn5P>

Imatge de la trobada (foto: ACCC)

Tot i que alguns van aprofitar l'etiqueta #bfsbcn per compartir les seves impressions a Twitter, difícilment podríem recopilar aquí quins són els temes que es van comentar. La espontaneïtat és l'essència del "Beer for science" i els assistents intercalen cerveses –o qualsevol beguda que vulguin prendre, és clar– i converses en petit o en gran

comitè. No hi ha presentació ni ponents ni programa de l'acte. Potser la indefinició de la trobada i el trencament amb la rigidesa dels esdeveniments a què al llarg de l'any els comunicadors científics assisteixen són algunes de claus que van atraure nous benvinguts i vells coneguts.

L'origen

Un grup de comunicadors científics va impulsar a Madrid el "Beer for science", que posteriorment col·legues de Barcelona van replicar a la capital catalana. Hi ha un blog (<http://beerforscience.wordpress.com/>) i un compte de Twitter (@beerforscience) que recullen informació sobre les trobades que han anat tenint lloc i sobre futures edicions.

Al següent enllaç és possible llegir la crònica d'una de les edicions de 2012 que va tenir lloc a Barcelona: <http://bit.ly/MOsjY6>

Santa Llúcia: el 2013, de què parlarem? De l'aigua

2013 Any Internacional de la Cooperació en l'Esfera de l'Aigua

El 12 de març, dimarts, l'Institut d'Estudis Catalans (IEC) acollirà una jornada científica dedicada a l'aigua amb motiu de la declaració de 2013 com a Any Internacional de la Cooperació en l'Esfera de l'Aigua per l'Assemblea General de Nacions Unides. La jornada està organitzada per la Secció Biologia i Societat, de la Societat Catalana de Biologia (filial de l'IEC), en col·laboració amb l'Associació Catalana de Comunicació Científica i la Fundació Ciència en Societat. S'emmarca en les jornades de Santa Llúcia, que acosten el coneixement científic actualitzat a periodistes, prenent com a excusa el tema a què alguna institució ha declarat l'any.

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

Confederación de Sociedades Científicas de España

Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació

EUSJA

Excepcionalment, i degut a la celebració el 2012 del centenari de la Societat Catalana de Biologia, la jornada de Santa Llúcia s'ha endarrerit més enllà de la data original d'aquesta festivitat, el 13 de desembre.

Els rumbos de la ciència a l'Amèrica Llatina

Crònica de la conferència: «La ciència a l'Amèrica Llatina: mapes i trajectòries»

A. Mauricio i R. Permy (ACCC). Tancant el cicle de conferències dedicades a la ciència en època de crisi, promogudes per l'Associació Catalana de Comunicació Científica (ACCC) i l'Ateneu Barcelonès, el passat 29 de gener va tenir lloc la dissertació de Jesús Sebastián, biòleg i investigador del Consejo Superior de Investigaciones Científicas (CSIC), qui va tractar el desenvolupament de la recerca científica formal a l'Amèrica Llatina.

Abans d'entrar en matèria, Sebastián, que entre d'altres ha estat secretari general del Programa Iberoamericano de Ciencia y Tecnología para el Desarrollo, va matisar que per acostar-se a una anàlisi sobre Llatinoamèrica cal entendre el caràcter heterogeni en multitud d'indicadors dels 20 països que integren aquesta part del món. A més, l'Amèrica Llatina es troba en una situació econòmica oposada a l'europea, ja que els seus països es troben immersos en creixement, com és el cas de la Xina a l'Àsia. «Allà no senten que estan en una època de crisi», va apuntar l'investigador al fer referència a la situació de bonança econòmica del país asiàtic.

Sebastián va repassar el desenvolupament econòmic de l'Amèrica Llatina dividint-lo en cinc etapes. La primera abasta des de 1918 fins a la dècada de 1940, temps en què va predominar la ciència experimental fora de l'entorn acadèmic. En aquella època es van multiplicar els observatoris i clubs d'aficionats a la ciència, a la qual van deixar fora de l'àmbit professional. Durant aquells anys eren comuns els estudis de la natura, excepte a l'Argentina i el Brasil, que van impulsar l'enginyeria civil. Ja en el següent període, que el ponent va delimitar entre 1940 i 1960, la recerca científica

entra a les universitats i es comença a marcar distància entre ciència i tecnologia, desenvolupant-se cadascuna de manera independent. D'aquesta etapa té especial importància el 1947, amb el primer premi Nobel de ciència llatinoamericana a l'argentí Bernardo Houssay. El 1951 i el 1958 es van crear els primers comitès estatals conformats per científics al Brasil i l'Argentina respectivament.

En el període entre 1960 i 1980 tots els països llatinoamericans van desenvolupar estructures per al foment públic de la recerca. Durant aquesta etapa d'auge de les dictadures a Llatinoamèrica, també es va registrar la persecució a científics, com en el cas de l'Argentina, d'on molts van fugir a l'exili.

En la dècada de 1990, coneguda en l'àmbit econòmic com la dècada perduda, hi va haver una important reducció del finançament, un estancament de la producció científica i el deteriorament de les universitats tradicionals. Van proliferar les universitats privades –que van arribar a constituir el 85% de les universitats a l'Amèrica Llatina, explica Sebastián-, i va donar els seus primers passos el Banco Interamericano de Desarrollo, que es convertirà en el motor financer de bona part dels projectes de l'època.

Jesús Sebastián a l'acte (foto: ACCC)

L'investigador del CSIC defineix els anys compresos des de finals dels 90 fins a l'actualitat com els de consolidació democràtica i reconeix unes capacitats asimètriques per a la formació dels investigadors. Els països del sud van perdre la primacia del segle passat davant el Brasil, fruit de l'esforç formatiu dels governs brasilers en l'última dècada.

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

Confederación de Sociedades Científicas de España

Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació

EUSJA

Com a conclusió, Sebastián va reflexionar sobre el fet que els esforços governamentals a entre els països llatinoamericans no van aconseguir adquirir caràcter estratègic ni els vincles entre universitats i el mercat van arribar a ser determinants. Així, els mercats d'aquests països no van poder absorbir la quantitat de treballadors qualificats que formaven els seus estats. El ponent va destacar el gran volum de producció d'articles i la dificultat de fer ciència quan la meitat dels països llatinoamericans no tenen fons nacionals per a aquesta finalitat. Sebastián va posar com exemple a Cuba, assenyalant la planificació científica i l'estructuració de fàbriques al costat de centres de recerca, el que permet una major eficiència en les diferents etapes de la investigació.

Suports internacionals

En aquest procés, diversos països de fora de l'Amèrica Llatina col·laboren amb aquesta regió en diferents àmbits. Estats Units va proporcionar beques a estudiants llatinoamericans, perquè es poguessin formar en centres com el Carnegie Institute, i també va col·laborar en la creació d'observatoris astronòmics. En el cas nord-americà, la major part de la cooperació es va desenvolupar mitjançant fundacions o institucions acadèmiques, com la Fundació Rockefeller, que va donar suport a les investigacions mèdiques, o la Fundació Ford, que va finançar la recerca en ciències socials, segons va explicar Jesús Sebastián.

Per part dels països europeus, França va estrènyer lligams a través de l'Institut Pasteur o l'Aliança Francesa, i va influir en la creació de la Universitat de São Paulo (Brasil), mentre que Alemanya va brindar el seu suport a les investigacions de ciències experimentals, amb presència a la fundació de la Universitat Nacional de la Plata, a Argentina, explica el ponent. Per part de l'Estat espanyol, la major aportació va ser el capital humà que va desembarcar al continent després de la guerra civil espanyola.

Un continent heterogeni

Només el Brasil representa al voltant de la meitat de la població i del PIB brut de la regió, passant de 5.318 doctors titulats l'any 2000 a 11.314 el 2010, més de la meitat dels de tota l'Amèrica

Llatina i el Carib en aquest any (18.513), revela la Red de Indicadores de Ciencia y Tecnología Iberoamericana e Interamericana. Al Brasil, el segueixen en número de doctorats el 2010 Mèxic, l'Argentina i Cuba; aquest últim país compta amb més doctors que Xile tot i no tenir un dels PIB per càpita més alts de la regió.

També, encara que en alguns casos de forma marginal, ha anat augmentant la partida pressupostària dels governs llatinoamericans en ciència i tecnologia, sent el Brasil i l'Argentina els que més hi inverteixen, dedicant-hi un 1,16% i 0,6% del seu PIB respectivament. D'altra banda, les patents atorgades a investigadors nacionals es mantenen estancades de manera generalitzada, quan no decreixen com en el cas del Brasil, on han passat d'una mica més de 1.000 a 529 en l'última dècada.

Al següent enllaç es pot veure un reportatge en vídeo de l'acte: <http://bit.ly/TEvAct>

Recerca actual de les malalties rares

Crònica d'un col·loqui organitzat per l'ACCC, IDIBELL i UB

Raül Toran (ACCC). L'Institut d'Investigació Biomèdica de Bellvitge (IDIBELL) i la Universitat de Barcelona (UB) amb la col·laboració de l'ACCC, varen organitzar, el passat 26 de febrer, una taula rodona sobre l'estat actual de la investigació de les malalties rares, amb motiu del dia mundial d'aquestes afeccions, que se celebra el 28 de febrer. Aquest tipus de malalties afecten més de tres milions de persones a tot Espanya, unes 400.000 a Catalunya.

L'acte va tenir lloc a l'edifici històric de la Universitat de Barcelona i va comptar amb la participació de quatre investigadores de l'IDIBELL i la UB. L'objectiu d'aquesta jornada ha estat apropar a la societat la investigació que s'està duent a terme en malalties rares per poder buscar noves estratègies de tractament i prevenció.

Jordi Alberch, vicerector de Recerca, Innovació i Transferència de la UB, va presentar les ponents i la jornada. «He treballat en investigació de

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

Confederación de Sociedades Científicas de España

Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació

EUSJA

FUNDACIÓN ESPAÑOLA
PARA LA CIENCIA
Y LA TECNOLOGÍARED DE UNIDADES DE
CULTURA CIENTÍFICA
Y DE LA INNOVACIÓN

malalties rares, primer a Bellvitge i després al Clínic, en concret en la malaltia de Huntington. El problema que tenim a les malalties rares és el finançament. En general, no estan ben finançades. Però en el cas de la malaltia de Huntington, tenim la sort de comptar amb finançament de fundacions privades, sobretot americanes. Moltes d'aquestes malalties són genètiques, potser no puguis curar un pacient però si els seus futurs descendents», va introduir Alberch i va seguir «són fonamentals les associacions de pacients i les entitats finançadores privades, com La Marató de TV3 i la Fundació Ramon Areces».

Virginia Nunes, investigadora UB-IDIBELL, va iniciar la conferència explicant què eren les malalties rares i l'estat de la recerca actual. «Hi ha unes 7.000 malalties rares, no totes són genètiques i s'han d'investigar per raons socials, mèdiques i científiques. Aquest tipus de patologies es caracteritzen per afectar menys de 5 persones de cada 1.000 i són greus, cròniques i, generalment, degeneratives. El principal problema que ens trobem és el finançament per desenvolupar les nostres investigacions». Després es va centrar en la seva recerca sobre la síndrome de Wolfram, que és una malaltia genètica recessiva (per patir-la cal rebre el gen anòmal del pare i de la mare) rara, progressiva i neurodegenerativa. Es caracteritza per l'aparició seqüencial de diferents malalties com diabetis mellitus i atròfia òptica en les primeres dècades de vida, juntament amb diabetis insípida i sordesa neurosensorial i, posteriorment, diversos problemes renals i neurològics. «El gen responsable, WFS1, codifica una proteïna anomenada wolframina, la funció de la qual encara no està ben definida, i les mutacions en aquest gen són responsables de la malaltia», va dir Nunes. També va parlar sobre el treball desenvolupat pel seu grup de recerca analitzant famílies espanyoles i de les característiques i utilitat dels registres per a la malaltia de Wolfram desenvolupats recentment.

Assaig clínic de còctel d'antioxidants

Aurora Pujol, investigadora ICREA (Institució Catalana de Recerca i Estudis Avançats) de l'IDIBELL, va tractar de les adrenoleucodistrofies. Concretament, sobre els pacients afectats per adrenoleucodistrofia lligada al cromosoma X, que tenen una mutació genètica que els impedeix

degradar correctament els àcids grassos de cadena molt llarga dins de les cèl·lules. Això provoca l'acumulació d'aquest tipus de greix en el plasma i en els teixits, especialment al cervell i la glàndula suprarenal, causant-hi danys irreversibles. En models animals d'adrenoleucodistrofia lligada al cromosoma X s'observa dany oxidatiu abans de l'aparició dels símptomes neurològics. «S'ha comprovat que el tractament amb un còctel d'antioxidants redueix el dany oxidatiu i interromp la degeneració axonal i la discapacitat de l'aparell locomotor. Actualment aquest còctel d'antioxidants s'està provant en un assaig clínic amb 13 pacients», va explicar Pujol.

Foto de l'esdeveniment (foto: Raül Toran)

Fibrosi quística i Síndrome de Sotos

Teresa Casals, investigadora IDIBELL, va tractar sobre la fibrosi quística, que és la malaltia genètica recessiva més freqüent en la població caucàsica, amb una incidència d'un cas entre 3.000 persones. Aquesta incidència, juntament amb la seva condició de crònica, justifica els esforços que s'han fet per modificar el curs natural de la malaltia. L'esperança de vida està ara al voltant dels 40 anys. La investigació bàsica ha estat fonamental per conèixer tant la fisiopatologia (síntesi, regulació i interaccions) com els mecanismes moleculars pels quals les mutacions en el gen CFTR impedeixen parcialment o totalment la síntesi d'una proteïna funcional. «Esbrinar aquesta complexitat ha permès optimitzar el tractament simptomàtic i, més recentment, identificar molècules amb capacitat per reduir l'efecte d'alguns tipus de mutacions. Els resultats dels últims assajos clínics indiquen una

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

Confederación de Sociedades Científicas de España

Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació

EUSJA

millora significativa de la funció pulmonar, dades que han afavorit el desenvolupament de les línies de recerca dirigides a rescatar la proteïna CFTR, mitjançant supressors, potenciadors o correctors», especifica Casals sobre l'estat de la recerca actual en fibrosi quística.

La investigadora Maria Berdasco va parlar sobre la síndrome de Sotos, que és una malaltia rara caracteritzada per un creixement excessiu del cos durant els primers anys de vida, amb macrocefàlia i dificultats motores i d'aprenentatge, entre altres característiques. Aquesta malaltia està causada per mutacions que inactiven el gen NSD1, responsable de la codificació de la proteïna histona metiltransferasa, i implicada en la regulació de l'estat de compactació de la cromatina a través de mecanismes epigenètics. «En els laboratoris de l'IDIBELL estem investigant les conseqüències de la mutació sobre l'epigenoma, i també analitzem les connexions moleculars entre la síndrome de sobrecreixement i la major disposició tumoral dels pacients», explicà Berdasco.

Iniciativa per promoure recerca en aquest camp

La jornada va finalitzar amb la presentació de la iniciativa de promoció de la investigació de grups de la Universitat de Barcelona en malalties rares i òrfenes, per part de Lurdes Jordi, de la Fundació Bosch i Gimpera. L'objectiu principal d'aquesta iniciativa és fer un mapa de coneixement d'aquestes malalties i tractar d'aconseguir contactes per finançar les investigacions i millorar la vida dels malalts.

Resum de la llista de correu de l'ACCC

Els temes protagonistes al febrer

Un dels temes del mes més comentats ha estat un comiat. Sílvia Bravo, responsable de comunicació a l'Institut Català de Paleontologia Miquel Crusafont (ICPC) emprèn una nova aventura professional i ha anunciat a la llista de correu de l'ACCC que marxa a treballar al departament d'Education and Outreach de IceCube, a la Universitat de Wisconsin-Madison. Un bon grapat de

l·listaires han aprofitat per desitjar-li sort. Ocuparà el seu lloc a l'ICP Pere Figuerola, notícia que també ha estat compartida a la llista de l'ACCC.

La polèmica amb les activitats pseudocientífiques ha copat bona part del protagonisme dels missatges enviats el febrer. Un curs d'astrologia al museu municipal Ecomuseu-Farineria de Castelló d'Empúries (<http://bit.ly/13b9VpS>) ha causat indignació entre els l·listaires. «S'ha de denunciar que un acte com aquest es faci amb la cobertura d'una institució pública», va opinar un participant. Algun altre va recordar que pràcticament tots els diaris catalans més llegits tenen secció d'horòscop, excepte l'ARA.

Una altra de les polèmiques ha estat la notícia que dos professors universitaris espanyols defensen que la Terra és el centre de l'Univers. Per a un dels membres de la llista, el matís seria saber si aquests professors apliquen les seves teories a les classes o només es tracta d'una creença. Enllaç a aquesta notícia a *La Vanguardia* en castellà: <http://bit.ly/XV6Y4v>

L'enviament d'una carta signada conjuntament per l'ACCC, l'Asociación Española de Comunicación Científica (AECC) i la Sociedad por el Avance del Pensamiento Crítico (ARP-SAPC), al defensor de lector de *La Vanguardia* per mostrar preocupació per la publicació d'informacions contràries al coneixement científic ha estat celebrada a la llista de correu de l'ACCC. Entre els participants, es va suggerir la idea de fer un bloc que recollís totes aquestes informacions pseudocientífiques de les quals molt sovint els membres de la llista s'estan lamentant. Hi ha qui va apuntar que aquest tipus de recull donaria per a una tesi doctoral i des de la Universitat Pompeu Fabra es va informar que un doctorand està treballant sobre la pseudociència en la seva tesi i que un altre investigador també aborda aquesta qüestió en un projecte del *plan nacional* finançat pel Ministerio de Economía y Competitividad. Paral·lelament, un altre membre de la llista va impulsar la recollida de signatures per donar suport a la postura de les tres associacions esmentades en contra d'aquest tipus de publicacions (<http://chn.ge/UIJZwl>).

El nomenament de José Luis Riechmann com a nou director del Centre de Recerca en Agrigenòmica (CRAG), en substitució de Pere Puigdomènech, ha estat comentat a la llista de

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

Confederación de Sociedades Científicas de España

Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació

EUSJA

l'ACCC. A algun participant li ha sobtat el fet que el nou director és germà de Jorge Riechmann, «sociòleg, poeta i ecologista que ha publicat obres força crítiques amb certs usos de la genètica», segons va indicar.

Un participant de la llista va preguntar si algú coneixia algun projecte d'ornitologia participativa com ara <http://ebird.org/>, que va posar d'exemple.

El *Projecte Orenetes* (<http://bit.ly/13izhSz>), un recull d'activitats sobre aquesta temàtica del Museu de Ciències Naturals de Barcelona (<http://bit.ly/XBGKVN>) i la llista de correu d'Auscats (<http://bit.ly/YTsBTT>), van ser els suggeriments. Algú va aprofitar per comentar que li fascinaven els viatges que algunes persones apassionades per l'ornitologia fan per tal de veure algun determinat ocell.

La contra del 7 de febrer va ser també motiu de polèmica (<http://bit.ly/UZdHgY>). A l'entrevista, Juan Gervás, metge, es va mostrar contrari a la medicina preventiva. «*Los ricos mueren por exceso de atención médica*», era la cita triada per l'entrevistador per titular el text. Algú es va indignar perquè Gervás va afirmar que «és més probable morir d'accident anant a l'hospital a fer la radioteràpia que pel tumor de pròstata». Els comentaris dels membres de la llista de correu arran d'aquesta entrevista apuntaven que «precisament, el fet que actualment molts casos de càncer es curin, és per la seva detecció precoç» i «els tumors que remeten sols són excepcionalment excepcionals. Un oncòleg em va dir que la incidència d'aquests casos era la mateixa que la de suposats miracles a Lourdes (un cas de cada 100.000, em sembla recordar)». De totes maneres, algú va aclarir que «sí que hi ha debat en l'àmbit dels programes de detecció precoç, ja que no està tan clar el seu benefici. Molts tumors que es detecten no evolucionarien mai ni posarien en risc el pacient. Com que es detecten, però, s'han de tractar, amb l'angoixa i molèsties per als pacients i la saturació dels serveis sanitaris. Un cas clar és el del càncer de pròstata. Pràcticament tots els homes n'acabaran patint si arriben a edat molt avançada, però en la immensa majoria de casos aquest tumor no afectarà la salut de l'home...». Una de les conclusions d'aquest fil de missatges per part d'un dels participants va ser que «un dels reptes és identificar

marcadors que ens diguin quins tumors no evolucionaran. Com que no se sap, es tracten tots». Per alguns altres participants les opinions de Gervás no són contra el coneixement científic, com les d'altres entrevistes publicades en aquesta secció, sinó que la prevenció és un debat existent entre la comunitat mèdica. Per a uns altres, directament l'expressió que va fer servir Gervás –*talibanes de la prevenció*– va ser molt exagerada.

La ministra alemanya d'Educació i Recerca perd el títol de doctora per plagi en la seva tesi doctoral ha estat una altra de les notícies comentades. Segons va confirmar un participant de la llista, a Alemanya el títol de doctor s'incorpora fins i tot al cognom, un cop la persona està doctorada.

Catalunya deixa de ser capdavantera en les sol·licituds de patents nacionals. Entre els llistaires es va comentar si el fet que algunes empreses canviïn el seu domicili fiscal a Madrid pot influir en les estadístiques.

El que escriba 'habrir' no debería graduarse. Aquesta notícia publicada a *El País* (<http://bit.ly/ZiTIhd>), tot i no ser ciència, va atreure l'atenció dels membres de la llista de correu. Algú va opinar que «quan s'avalua un treball de final de grau hi hauria d'haver un criteri de qualitat pel que no podria presentar-se un treball amb faltes d'ortografia, manca de qualitat sintàctica o presentació pobre». Un altre va apuntar que, abans, el sistema educatiu era més exigent amb aquestes qüestions. Una altra persona mirava també cap al professorat: «S'hauria de començar a valorar molts professors d'universitat que fan tres faltes cada deu mots».

Un altre tema protagonista a *La contra* ha estat motiu de debat a la llista. La persona obria així el fil temàtic: «Avui tracta un tema emotiu i colpidor: la dedicació d'un pare al seu fill autista. Però el pare en qüestió afirma al principi que atribueix l'autisme del seu fill a la vacuna triple vírica i que "sis mil famílies italianes" li van escriure per dir que els havia passat el mateix. Crec que la relació entre la vacuna i l'autisme ja ha estat refutada i sis mil casos em semblen molts si no hi ha causa-efecte». Algú va apuntar que fins i tot un jutge va donar la raó a una mare que va acusar la sanitat per l'autisme del fill vacunat. Un altre membre va recordar que «la vinculació entre vacuna triple-vírica i autisme va ser al centre d'un important frau científic, perpetrat per Andrew Wakefield». De totes maneres, una altra va

L'ACCC és membre de: World Federation of Science Journalists

European Union of Science Journalists' Associations

Federació d'Organitzacions Catalanes
Internacionalment Reconegudes

Confederación de Sociedades Científicas de España

Xarxa d'Unitats de Cultura Científica i Innovació

EUSJA

indicar que «Malgrat tota l'evidència clara i sense marges de dubte que heu relatat, la *Asociación para vencer el Autismo* continua avui sent especialment bel·ligerant amb la vacunació i dediquen molts esforços a desprestigiar les vacunes argumentant que la prevalença de l'autisme és avui més alta que mai».

Un dels temes més comentats a finals de febrer ha estat la mort de Lluís Dauí, metge que va publicar articles sobre medicina durant algunes dècades a *La Vanguardia*.

A 26 de febrer es van enviar 390 correus a la llista de l'ACCC durant aquest mes.

Benvinguda a l'ACCC

A la Junta de l'ACCC celebrada durant el mes de febrer es va aprovar que Gemma Fornons i Anna Romero siguin sòcies de l'ACCC.

Si encara no ets soci, informa't al nostre web: <http://bit.ly/lw9KqH>

L'ACCC a Internet

Segueix-nos a:

Web: acc.cat

Twitter: twitter.com/ACCC

Facebook: facebook.com/ACCCcientifica

Flickr: flickr.com/photos/acc/

LinkedIn (empresa i grup):

linkd.in/ceddtJ

linkd.in/aaisv4

Vimeo: vimeo.com/acc

Entitats col·laboradores de l'ACCC

COL·LEGI OFICIAL
INFERMERES I INFERMERS
BARCELONA

